

Kyrkobladet

Skandinaviska kyrkan i Grekland april - juni 2011

Frivillighet och tillhörighet i kyrkan

Att vara tillhörig Skandinaviska kyrkan är att vara en del av en lokal församling och en världsvid gemenskap. Vi som är anställda i kyrkan säger alltid Skandinaviska kyrkan och det är just detta som är styrkan i kyrkan. Här talar vi inte om vi och dom, utan bara vi.

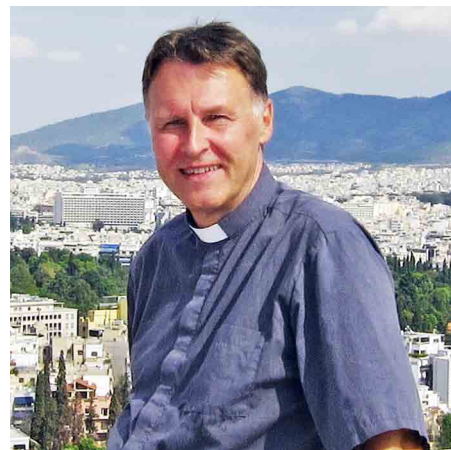
Att vara tillhörig Skandinaviska kyrkan är också att vi alla har ett ekonomiskt ansvar för att kyrkan ska finnas kvar. Vi har ett frivilligt medlemskap i vår kyrka. Vi kräver inte att någon ska betala medlemsavgiften men det är en frivillig avgift för att göra det möjligt att fortsätta att ha en öppen kyrka i centrum. Kyrkobladet skickas till medlemmarna i församlingen. Inkomsterna från basarer och café är också tillsammans med medlemsavgiften det som gör att vi kan betala hyra och el och annat som behövs för att kyrkan ska finnas. Det är mycket glädjande att antalet betalande medlemmar har fördubblats under 2010.

Precis som medlemsavgiften är frivillig är själva verksam-

heten i kyrkan frivillig. Vi har körverksamhet och café och musikverkstad för barn för att vi tillsammans vill att det ska finnas. Det är ingen från Sverige eller Norge som säger till oss att vi ska göra så eller så. Det är vi lokalt med kyrkorådet i spetsen som planerar och genomför det som har förankring hos oss som bor och lever här. Vi gör detta för att vi vill det. Och därför vill vi också vara med och betala en frivillig medlemsavgift till vår kyrka.

Synen på människors tillhörighet är inte enkel i ett land med många flyktingar och papperslösa. Här i Athen ökar antalet flyktingar som vill höra till en gemenskap där det går att leva utan ständiga hot och rädsla. Hur ser vi på de som är annorlunda än oss? Tillhör de eller ska de köras ut i havet eller tillbaks över gränsen? Kyrkornas ansvar i flyktingproblematiken kommer att öka under 2011. Det handlar om människovärde och vår gemensamma förmåga att skapa tillhörighet.

Gunnar Lidén, kyrkoherde

Detta Kyrkoblاد kommer ut i början av april och innehåller information om kyrkans verksamhet i Athen, på Kreta och Rhodos samt Thessaloniki. Präst och kantor från Athen kommer att resa mer inom Grekland och möta de skandinaviska grupperna på olika platser, för både gudstjänster, församlingsträffar och vigslar samt dop. Kyrkobladet kan laddas ner som pdf på Skandinaviska kyrkans webbsida. Pappersversionen skickas med vanlig post till de som betalat medlemsavgiften.

Paulusgården behöver frivilliga medarbetare särskilt under vårbasaren och under Special Olympics i slutet av juni. Kontakta husmor Birgitta.

SKAL

*I jorden ett vilande frö ligger gömt
som väntar tills vintern sin kyla har tömt.
På ytan är allt övergivet.*

*När skalet ger vika kan nytt liv få bo
men mörkret behövs för att livet ska gro.
En dag kommer natten med livet.*

*Det svarta som vaknar när livet står still
har frökapseln fylld av en framtid som vill
sy ihop det som var sönderrivet.*

*Ett frö i en människas inre vill tro
att människan växer när hjärtat får ro.
Ur döden blir liv, står det skrivet.*

Gunnar Lidén, mars 2011

Bli medlem!

Skandinaviska kyrkans medlemsavgift för 2011 rekommenderas till minst € 25 för enskild och € 50 för familj. Vi är dessutom tacksamma för alla bidrag till Skandinaviska kyrkan. Kyrkans bankkonto är: Alpha bank. IBAN: GR66 0140 2560 2560 0200 2002 503. Scandinavian Church. OBS! Notera ditt namn när du betalar medlemsavgiften.

Kirkkoraati tarvitsee suomalaisen jäsenen!

Oletko kiinnostunut kirkon asioista ja haluat vaikuttaa mm. kirkon toimintaan. Kirkkoraatiin kuuluu edustajia kaikista Pohjoismalaisista. Lähetystöt on edustettuina yhdessä kirkon ja Merimieskirkon edustajien kanssa, sekä perinteisesti suomalaisesta siirtokunnasta on ollut edustaja, jäsen ja varajäsen. Arja Lymboussakis on tehnyt monen vuoden uran kirkkoraadissa, ja nyt oman toivomuksen mukaan hän haluaa luovuttaa paikkansa nuoremille. Ruotsinkielentaito on suotavaa, mutta ei ole välttämätön, kokoukset voidaan pitää myös englanniksi. Jäsen valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Tulethan mukaan! Ota yhteyttä

Mari Hiloseen, puh. 6977 715 228.

Paulusgården

Daidalou 18, Plaka. 10558 Athen.
www.svenskakyrkan.se/grekland
Kyrkoherde Gunnar Lidén
mobil 6946 072 428
Assistent/kantor Kicki Lidén
mobil 6978 241 398
Husmor Birgitta Schönberg
tel. 210 451 6564
Finsk socialkurator Mari Hilonen
mobil 6977 715 228
Kassör Eva Lancing
tel. 210 451 6564
Vaktmästare Kirsi Rokosa
tel. 210 451 6564
Norsk präst Jon Ådnøy, Turkiet
mobil +90 534 780 9437
Kyrkans expedition och café
tel. 210 451 6564
Mail: aten@svenskakyrkan.se

OPENING HOURS:

Monday 12 am - 8 pm
Tuesday 12 am - 8 pm
Wednesday 12 am - 8 pm
Thursday 4 pm - 8 pm
Friday 4 pm - 8 pm
Saturday 08.30 am - 2 pm
Sunday 6 pm - 9 pm

Några ord från Rodos!

Den 31.12.2010 sades prästbostaden upp efter besked från Skut i Uppsala att det inte skulle finnas någon fast boende präst här från år 2011. Det positiva är att vi kommer att ha besök från prästparet i Aten under sommaren.

Vi är verkligen inne i klimatförändringarnas tid. Vädret växlar hela tiden! Mandelträden började blomma i februari. Vi har haft en underbar vinter med runt 15-20 grader och sol de flesta dagarna! Nu plötsligt fick vi mycket kallt ca 3-8 gr med nordlig vind! Vi har också haft mycket regn vissa dagar och översvämningar på en del platser!

Också många tromber har det varit på ön. En förstörde en restaurang och grenar bröts av i byn Gennadi samt en tromb i Pastida där en ko lyftes upp i luften och avled.

Vi har haft karnevalstid med många maskeradklädda, framförallt i Gamla

Stan! Många av öns byar anordnar karnevalståg. Nästa vecka skall vi ha apelsinfestival i byarna Massari och Malona.

Den svenska klubben har i sitt nya vårprogram bl a en bussutflykt till den nybyggda dammen nära Laerma by. Den är 60 m djup och ca 500 m lång! Se bilden ovan.

Nu har fastan börjat och idag, fredag, är det i den grekisk-ortodoxa kyrkan 1:a hälsningen, Χαίριτισμοί

Varje fredag läses Jungfru Marias texter. Rodosborna har som tradition att promenera från Rodos stad till byn Kremasti där den stora Jungfru Maria kyrkan ligger. Det tar ca 2 timmar att promenera. Man kan ibland se att många har med sig långa ljus. Om de skall be för någon skall ljuset var lika långt som den personen är! Trevlig vår!

Text o foto: Elisabet Katsimbri-Helin

Vårbasar Paulusgården 16-17 april lördag kl 12-20, söndag kl 12-20

Försäljning av second hand-varor, böcker, leksaker, husgeråd, kläder, påskpynt, konsthantverk, smycken. Servering av våfflor och smörgåsar. Lämna begagnade saker i gott skick från måndag 11 april. Lotteri. Basaren avslutas med påskbuffé i Paulusgården. Musik med kör och musiker. Pris medlemmar 15 €, övriga 20 €. Anmälan om deltagande till husmor senast onsdag 13 april, tel. 210 451 65 64

Special Olympics Athens
 June 25 - July 3
 Scandinavian Café St Paul's
 House, Daidalou 18, Plaka.
 Open daily 12 am - 8 pm.
 Service St Paul's Church
 Sunday June 26 at 6 pm.

April

Choir rehearsal Mondays at 7-9 pm
 dates; 4, 11

Knitting café Tuesdays 4 pm - 7 pm
 following dates; 5, 12, 26.
 Shrimp and roast beef
 sandwiches

Movie night 7-9 pm following days:
 wed 13 Finnish movie

Painting course Tuesday 7-9 pm
 April 5, 12

Music workshop Saturdays 10.30 am
 age 8-12. 11.30 am age 2-7 år.
 April 9

Greek dance course, Thursdays

3 sun, 6 pm **Sunday evening**
St Paul's House
 Jon Ådnøy,

10 sun 6 pm **Sunday evening**
St Paul's House
 G. Lidén.

11 mon 12 am. Handing in during
 week for Spring Bazaar

16 sat 12 am - 8 pm. **Spring Bazaar**

17 sun 12 am - 8 pm. **Spring Bazaar**
 6 pm. **Music in St Paul's**
House by the Choir and
 musicians
 7 pm **Spring buffet.**

May

Choir rehearsal Mondays at 7-9 pm,
 date: 2, 9, 23, 30.

Knitting café Tuesdays 4 pm - 7 pm
 following dates; 10, 17. Shrimp and
 roast beef sandwiches

Movie night 7-9 pm following day:
 wed 11, Finnish movie

Music workshop Saturdays 10.30 am
 age 8-12. 11.30 am age 2-7 år.
 May 7, 21, 28

1 sun 6 pm. **Danish service**,
 Klaus Frisman. St Paul's H

3 tue 7 pm. **Volunteer dinner**

8 sun **Finnish service, Mother's**
Day St Paul's House

12 thur 20 pm. **Evening mass**
Rhodos G, C Lidén

15 sun 11 am. **Sunday mass**
celebrating Norwegian
National Day. Jon Ådnøy

16 mon 8 pm **Swedish music**
evening Heraklion, Lidén

17 tue 8 pm **Swedish music**
evening, Kaffestugan
 Chania. C, G Lidén

19 thur 8 pm. **Swedish music**
evening, Rethymnon
 G o C Lidén

22 sun 6 pm **Sunday evening**,
St Paul's House.
 Barbeque

24-26 Tuesday - Thursday, 7 pm.
Taube festival.
 Movies, songs, food.

29 sun 6 pm **Sunday Mass St Paul's**

June

Choir starts again in September

Music workshop Saturdays 10.30 am
 age 8-12. 11.30 am age 2-7 år.
 June 4

Knitting café Tuesdays 4 pm - 7 pm
 following dates; 7, 14, 21. Shrimp and
 roast beef sandwiches

In June St Paul's House open **Satur-**
days only 25th. Other days as usual.

6 mon **Swedish National Day**
 Celebration in association
 with the Swedish Embassy

9 thur 8 pm. **Evening mass**
Rhodos G, C Lidén

11 sat School ending

12 sun 6 pm **Sunday evening**
 St Paul's House, barbecue

19 sun 6 pm **Sunday evening**
 St Paul's House, barbecue

25 sat 6 pm, **Midsummer feast**
 Filipappos. Picnic.

25 sat **Special Olympics**
 Café St Paul's House open
 daily 12 am - 8 pm.

26 sun 6 pm **Sunday mass St Paul's**
Church
 After service, barbecue in
 St Paul's House

25 June - 3 July. **Special Olympics**
 Café St Paul's House open
 daily 12 am - 8 pm.

My Greece. Join in creating a textile, where you choose your own technique. Come to the church cafe on Tuesdays at 4 pm. We make a colorful wall patchwork together. The theme is "My Greece", where each one makes a textile image 30 x 30 cm and the pieces are joined to a large wall patchwork. What is your image of Greece like?

Paperback library. We can now offer new and classic books in our library paperback in St Paul's House Cafe. It is free to borrow and you can keep the book for a month. Welcome to donate paperback books to the church library. Reading habit is great.

Kristus er opstanden

av Klaus Frisman

Til den danske menighed

”Han er ikke her, han er opstanden”
Hver gang vi hjemme i Danmark i vores Folkekirke døber et lille barn, så lyder ordene fra 1. Petersbrev om det kristne opstandeshåb, ordene om den Gud, der i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde. Og det er med nøjagtig de samme ord, at vi ved livets afslutning tager afsked med vore døde, idet det samme opstandelsesbudskab lyder over kisten. Dermed er sagt, at i udsagnet ”Kristus er opstanden” rummes hele evangeliet. I påsken bliver det forkyndt, at den Jesus, der blev begravet og gemt bag en stor sten og overgivet til evig forglemmelse, han opstod derved, at graven ikke kunne fastholde ham. Det er som med muslingen, der åbnes, og det viser sig, at det lille sandkorn er blevet forvandlet til en smuk perle, når påsken forkynder: ”Kristus er opstanden”. Alle ortodokse kristne genkender jublen, når præsten i påskesnatten råber med høj røst: ”Kristus er opstanden”, og menigheden medlevende svarer: ”Sandelig! han er opstanden”. Da Paulus henvendte sig til grækerne i Korinth, skete det med ordene: ”Er Kristus ikke opstået fra de døde, så er vort budskab tomt og jeres tro forgæves”. Sådan er opstandelsen i centrum af vores kristne tro. Det betyder ikke, at vi fornægter døden. Vi kender til døden i vores verden, og vi kender til at bære vores kære til graven. Vi prøver måske at forsone os med døden, hver gang vi bærer et gammelt menneske til

graven, ved at vi fortæller os selv og hinanden, at her er ingen grund til at græde, fordi det dog er en helt naturlig og måske ligefrem harmonisk afslutning på livet – men vi føler altid samtidig i sjæl og krop den dybe fattigdom. Og når et ungt menneske eller et barn eller en familiefar rives bort fra os på grund af uhelbredelig sygdom eller en ulykke, så fortvivler vi og finder tilværelsen meningsløs og gennemupålidelig. Påskeevangeliet skjuler da heller ikke, at vores verden er dødens verden, for påsken taler ikke om menneskers muligheder, men derimod om, at Gud er eneste mulighed for mennesket. Derfor forkynder påsken troen på den opstandne Kristus, fordi opstandelsen ikke er menneskers værk, men ene og alene Guds handling. Påsken er forkyndelsen af, at i denne dødens verden er livet åbenbaret. Når vi hører om det store påskeunder, at stenen rulles fra Jesu grav, så lyset vælder ud over den tomme grav, så er vi alle sammen med på opstandelsens dag, hvor Kristus selv fører os fra død til liv og fra jord til himmel, for så fejrer vi dødens død – så fejrer vi Herrens påske, som åbner paradisetts porte og helliggør alle troende. Med ordene fra en påskehymne i den tidlige kirke: ”Kristus er opstanden fra de døde og har overvundet døden ved døden, og alle dem i gravene har han skænket livet”.

Med ønsket om en rigtig glædelig påske til alle de bedste hilsner

Klaus Frisman

Besøgspræst i Grækenland for Danske Sømands- og Udlandsmenigheder.

Bosat i udlandet – hvad med modersmålet?

Man hører ofte, at børn let bliver flersprogede, når de vokser op i hjem, hvor der tales mere end ét sprog. Det burde således også være let at holde det danske sprog levende i familien, selvom man ikke bor i Danmark.

Mine to børn er født i Grækenland, og jeg ville jeg gerne have, at de kunne tale dansk. Derfor talte jeg kun dansk til dem, da de var små. På den måde lærte de begge dansk. Det var deres indbyrdes sprog og det sprog, vi talte mest derhjemme. Men da børnene kom i skole og blev påvirket mere af grækere end danskere, begyndte græsk at fortrænge dansk som det sprog børnene brugte indbyrdes. Nu svarer de mig somme tider på græsk og andre gange på dansk, når jeg taler til dem.

Græsk er blevet det sprog, man hører mest hjemme hos os. 17 år i Grækenland har også præget mig. Uden for hjemmet taler jeg næsten aldrig dansk. Jeg tager mig selv i at krydre dansk med græske gloser og kommer til min store ærgrelse til at tale græsk til mine børn ind imellem.

Så vi prøver at holde fast i det danske ved at spille danske spil sammen, se danske film, læse danske bøger m.m. E-mails med familien i DK er også en god hjælp. Vi prøver også at knytte kontakt til andre danskere i området i erkendelse af, at 3 personer alene kan have svært ved at holde et sprog i live.

Jeg havde nok en mistanke om, at det ikke ville gå helt automatisk for mine børn at lære dansk. Selvfølgelig kan det lade sig gøre at få dansk til at fungere i familien. Men man skal vælge det og gøre en målrettet indsats, og man skal arbejde bevidst med sit eget modersmål for ikke at miste det.

Kirsten Sørensen

Fader eller pappa

av Jon Ådnøy

Bibelspråket må oppdateres av og til. "Eder er i dag en frelser født" fungerer iallfall ikke til hverdags. I høst lanseres en ny norsk bibeloversettelse (se under "bibel.no"). De siste årene har bibeloversettere med ekspertise i koinegresk (Nyttestamentet) og hebraisk (Det gamle testamentet) gått gjennom det som finnes av "grunntekst" i form av gamle håndskrifter, fra papyrusbiter med noen få ord til pergament med større avsnitt, eller ruller med hele bibelskrifter. Og selvfølgelig har man sett hva tidligere tider har gjort av oversettelsesarbeid.

Man valgte denne gangen å ta med på laget en del norske forfattere: Inger Bråtveit, Oskar Stein Bjørlykke, Jon Fosse, Paal-Helge Haugen, Inger-Elisabeth Hansen, Odveig Klyve, Karl Ove Knausgård, Jørgen Norheim, Håvard Rem, Jan Erik Rekdal, Jan Ove Ulstein og Hanne Ørstavik har hatt til oppgave å kvalitetssikre klangen i den norske ordlyden, i respekt for de ulike stilarter som finnes mellom ulike bøker i Bibelen.

Følelser i sving når barnelærdommen kommer i ny utgave. Nå sier altså Jesus (Matteus 6,9) ikke lenger "Fader vår, du som er i himmelen", men "Vår Far i himmelen". Ordene på gresk er ikke høytidelige, men sagt i hverdagspråk. "Fader" blir i 2011 veldig gammeldags, og dermed ikke i samsvar med grunnteksten. Ord og begreper kan ofte ikke flyttes direkte fra ett språk til et annet, eller fra en tid til en annen, uten at noe

blir endret, får en litt annen mening. Kulturen, de fortellingene alle kjenner og dermed tenkemåten er litt forskjellige. Tospråklige mennesker vet dette bedre enn noen. Ordet "far" er et godt eksempel. Den norske farsrollen i 2011 er en annen enn den var i 1950-årene, på 1800-tallet, i middelalderen. Og sikkert litt forskjellig i Hellas, i forhold til i Norge.

Men det er også enkeltmennesker kan oppfatte et ord eller begrep ulikt. Teologen Unni Eikeland undersøkte for noen år siden gudsbegrepet hos en rekke voksne mennesker. De hørte til det samme bedehuset og den samme kirken. Likevel var det betydelige forskjeller i hvordan de oppfattet Gud. For noen var han en varm, kjærlig favn med "nåde" ytterst på tungespissen. For andre var han den strenge, uutgrunnelige, litt fjerne som de sto til rette for. Disse menneskene hadde hørt den samme forkynnelsen, og levde liv som liknet hverandre. Eikeland sin konklusjon var at variasjonen i gudsbildene langt på vei samsvarte med enkeltmenneskers egne faktiske farsfigurer.

Ord er viktige. Og det er klokt å tenke på at hva vi hører – fra hverandre, fra forkynnelse, gjennom det vi leser – ikke alltid og automatisk er det samme, selv om ordene og begrepene er de samme.

Og vi skal ha i minne at farsbegrepet i Nytestamentet, om vi sier Fader eller Far eller Pappa, skiller seg mye fra alle andre farsbegreper. For godt til å være sant, nesten. Der er stadig ting å overraskes av.

Jon Ådnøy,
reiseprest i Sør-Europa

Glad så som fågeln ...

Det er svensk og betyr «så glad som fuglen». Det er også en svensk sang. Og alle som har sunget i den Skandinaviske kirkens kor vet at når dirigenten tar den frem, da er det vår. Akkurat som de vet at å bli presentert for «Hosianna Davids son» betyr at adventstid og jul nærmer seg med raske fjed. Man behøver ingen kalender når man synger i dette koret, man forholder seg bare til sangene, så vet man hva klokken er slagen.

Nå er det selvsagt ingen grunn til å melde seg inn i våres kor bare for å få vite hvilken årstid man befinner seg i. Man kan f.eks. bruke en kalender. Men det fins andre gode grunner til å bli med i koret. Birgittas pausemat, f.eks. Eller høre siste nytt fra de man har blitt så gode venner med. Eller gå ut og ta en øl etterpå fordi man allikevel er i Plaka. Ja, og så synger vi jo også, forresten. Og ingen må tro at fordi vi er kirkens kor synger vi høykirkelig og kjedelig. Her er noe for enhver smak, fra pompøse lovsanger til Bellmans drikkeviser.

Det er ingen forutsetning at man har sunget i kor før. Vi har flere medlemmer som aldri har vært med i et kor og som klarer seg strålende. Kicki er flink til å ta ting om igjen til vi kan det. Men det er nok en fordel at man kan holde en tone.

Hvorfor snakker du ikke med en som er med i kirkens kor og hører litt om hvordan det er? Eller kom til en av gudstjenestene eller arrangementene der koret synger, hør på og snakk med Kicki eller en av oss andre hvis du kunne tenke deg å være med. Vi er blitt ganske mange nå, og vi har det fantastisk hyggelig sammen, både med og uten sang.

Kom, det er ikke farlig.

Gro Reistad
korsanger

Pääsiäistervehdys Turistipappi Erkki Helander

Pääsiäisen evankeliumi kertoo poissaolosta. ”Hän ei ole täällä. Miksi etsitte elävää kuolleiden joukosta?” Poissaolo on varsin merkillinen asia. Joskus jonkun poissaoloon sisältyy vahvempi viesti kuin siihen, että on paikalla.

Owe Wikström kertoo kirjansa ‘Pyhä salaisuus’ avaussanoissa erikoisen ilmiön. Louvren taidekokoelmasta Pariisissa sen kaikkein tunnetuin maalaus Mona Lisa varastettiin. Kun tieto tästä levisi, ihmiset ryntäsivät suurin joukoin museoon. He jonottivat tuntitolkulla, jotta he eivät näkisi taulua. He jonottivat katsomaan tuota tyhjää kohtaa seinällä. Taulun poissaolo herätti kiinnostuksen. Se teki taulun jollakin uudella tavalla heille läsnä olevaksi.

Pääsiäisen evankeliumissa me olemme tyhjällä haudalla. Tyhjällä haudallakin voi olla paljon viestittävää Jumalan läsnäolosta. Mutta tila voi olla tyhjä kahdella tavalla. Se voi olla tyhjä sisällöstä, mutta se voi olla lisäksi tyhjä myös merkityksestä. Vailla merkitystä tyhjiyteen sisältyvä viesti jää tavoittamatta.

Mitä pääsiäisen tyhjä hauta meille merkitsee? Jääkö tyhjä hauta tyhjäksi myös merkitykseltään? Jääkö kokemus Jumalasta toteamukseen: Hän ei ole täällä. Hän ei ole elämässäni. Hän ei näy eikä vaikuta minuun mitenkään. Kaikki on tyhjää. Vai täytyykö tuo tyhjä tila merkityksellä, joka muuttaa kaiken? Voiko tuohon kokemuksen tyhjiyteen avautua uskon tuoma merkityksen ovi?

Meidän arkipäivän elämän keskeltä

kokemuksemme on kokemusta Jeesuksen poissaolosta – emme näe häntä haudassa emmekä muuallakaan, mutta meidän uskomme aavistaa hänet läsnä olevaksi. Jokapäiväisessä elämässä me olemme kuin naiset tyhjällä haudalla. Meillä on kokemus poissaolosta. Mutta siinä on vasta taulun kehukset. Tyhjiys alkaa täyttyä, kun jotakin järjen ylittävää pyrkii sisälle. Jotakin kokemuksen ylittävää asetuu tyhjään tilaan. Jeesus on nousut kuolleista ja täyttää hyvydellään maailman. Tyhjällä haudalla on merkitys: Jeesus ei ole kuolleiden joukossa, hän elää.

Pääsiäisusko syntyy yhä kuulemisesta, ja kuuleminen Kristuksen sanan kautta. Siksi Jeesuksen sanojen lukeminen ja kuuleminen raamatusta on niin tärkeää. Enkelin viesti on riemullinen kaikille, jotka etsivät Jeesusta. Haudassa hän ei ole. Hautaan häntä ei voida jättää. Historiaan häntä ei voida sulkea. Hän elää. ”Sä kysyt, mistä tiedän sen, Hän elää syömmessäin.”

Kevättervehdys kaikille,

Kyrkobladet-lehti on saanut uuden ilmeen tämän vuoden alusta lähtien. Tämä numero on myös vähän taas erilainen, ensinnäkin siinä on sivuja tuplasti verrattuna edelliseen, ja tämä numero lähetetään ainoastaan kirkon jäsenille. Internetissä on luettavissa nettiversio lehdestä ja tietenkin lehteä on saataville kirkolla.

Vuoden alusta aloitettiin kirkolla uusia toimintaryhmiä, Gunnarin johdolla maalauskurssia ja Kickin johdolla vapauttavaa tanssia. Kumpikin ryhmä on saanut mukavan vastaanoton. Suomalaisia DVD-iltoja on vietetty noin kerran kuussa, ja jos vaan meillä on elokuvia saatavilla, jatketaan kevään mittaan samaan tahtiin.

Tämän numeron yhteinen teema on yhteenkuuluvuus ja jäsenyys. Sitä on monenlaista, kuten esimerkiksi suurin osa meistä kuuluu perheeseen on perheen ja suvun jäsen. Voimme olla jäseniä myös eri harrasteipiireissä, yhdistyksissä, poliittisissa puolueissa sekä uskonnollisissa ryhmissä, kuten Skandinaavinen kirkko. Ollessaan kirkon jäsen on samalla myös osa sitä kirkkoa, millaiseksi me sen teemme. Me kirkon työntekijät haluamme tehdä kirkosta kohtauspaikan kaikille, jotka haluavat olla mukana. Me emme puhu me ja he, vaan aina meistä.

Ollessamme kirkon jäsen, on meillä kaikilla myös taloudellinen vastuu siitä, että kirkko tulee säilymään Ateenassa. Jäsenyys on vapaaehtoista, eikä ketään pakoteta maksamaan jäsenmaksua. Basaari- ja kahvilatuloilla samoin kuin juuri jäsenmaksuilla kirkko pystyy maksamaan vuokran ja muut ylläpitokustannukset, jotta Skandinaavinen kirkko voisi edelleekin toimia Ateenan keskustassa. Ollessasi jäsen pystyt myös vaikuttamaan kirkon toimintaan.

Pääsiäinen tekee tuloaan ja tänä vuonna kevät-pääsiäisbasaari pidetään 16-17.4. Vapaaehtoisia tarvitaan jälleen – tervetuloa mukaan!

Mari Hilonen

Grekiskt påskfirande - ett drama från korsfästelsen till uppståndelsen

text och foto: Ingabritt Tomboulidou

Snart är det påsk. Årets största helg, som man brukar säga i kyrkan. Fast så tyckte jag nog inte när jag bodde i Sverige. Då handlade påsken mest om att hitta på något kul på påskafton och att pynta med fjädrar och kycklingar.

Här i Grekland är påsken annorlunda, den är dramatisk och konkret. Den växlar tydligt mellan avhållsamhet och överflöd, mellan sorg och glädje. Bor man som jag i en liten stad är påsken ett drama som man inte kan låta bli att delta i från början till slut.

Och det gäller även maten. De flesta greker fastar, åtminstone under stilla veckan. Att då ställa sig och steka fläskkotletter går bara inte, utan det får bli lins-soppa och spenatris. Det grillade köttet sparas till påskdagens fest.

Det är mycket som ska hinnas med under påskveckan. Det ska storhandlas, bakas, städas. Och på torsdagen ska äggen målas. Under mina första år i Grekland tyckte jag att äggen skulle vara gula och barnen målade dem med vattenfärg. Nu vill jag ha mina ägg mustigt röda! Och ibland försöker jag göra mönster med hjälp av lökblad, så som

svärmor gör.

På torsdagskvällen går jag alltid till kyrkan för korsfästelsemessa. Lamporna i kyrkan med långa svarta sorgesband släcks vid notiden, kyrkklockorna slår långsamma sorgeslag och en procession går runt med ett stort krucifix. Gamla kvinnor lägger sig på knä och gråter och själv ryser jag när hammarslagen ekar och korsfästelsen är ett faktum.

När mässan är över vid 23-tiden ska graven eller "epitafium" smyckas. Kvinnor i alla åldrar sjunger vemodiga sorgesånger medan de klär epitafium med röda och vita nejlikor. Hela natten är det fullt med folk ute på gatorna som går från kyrka till kyrka för att kyssa den korsfäste och sitta en stund i begrundan. Själv brukar jag åka upp till ett litet bergskapell under natten där jag är med själv och smyckar epitafium.

På fredagskvällen fylls stan av processioner från stans alla kyr-

kor och det blir en väldig trängsel. Då åker jag hellre upp till kapellet ute i naturen, där inget annat än den vackra sorgesången och en och annan koltrast hörs i den svarta natten.

Påskaftonen är en stressig dag. Då luktar det färsk lök överallt. Påsksoipan med inälvor, färsk lök och dill förbereds i alla kök. Även i mitt. Fast inälvorna hoppar jag över, istället gör jag "majiritsa" på fläskkött men med mycket lök och dill.

På påskafton händer också något som inte hör hemma i den grekiska påsken. Då vaknar mina hemkomna barn – numera vuxna – och börjar leta efter påskägg i hela huset, bakom gardiner och under möbler. För de är säkra på att även om vi bor i Grekland så har inte den svenska påskharen glömt oss, han kommer med sina godisfyllda ägg varje år...

Påsknatten kulminerar när prästen strax före tolv kommer ut från ikonostasen med det heliga ljuset och det sprids vidare till oss alla. Sen utbryter ett glädjekaos: kyrkklockor dånar, fyrverkerier smäller, ägg knäcks och man kindpussar till höger och vänster med orden "Kristus är uppstånden"! Livet har segrat och festen kan börja.

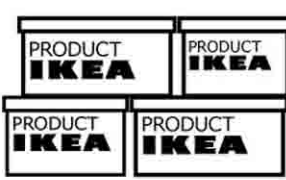

Life is beautiful and our numbers prove this.

This year IKEA celebrates **10** years in Greece and Cyprus.

With **6** , IKEA has distributed over **19.940.000**

 full of inspiring solutions. More than **41.693.000**

satisfied have **visited** our stores. Today we offer

over **7.500** , each designed with a main

for us **to live** our home.